

TALOUSTIETOKILPAILUN 2012 KORJAUS- JA PISTEYTYSEHDOTUKSET

1. Kuluttajakysymys (6 p.)

Oikeasta vastauksesta annetaan yksi piste, enimmäispistemäärä 6 pistettä.

- a) EI
- b) KYLLÄ
- c) KYLLÄ
- d) EI
- e) KYLLÄ
- f) EI

2. Verotusristikko (4 p.)

- 1. Lahjavero
- 2. pääomatulovero
- 3. verokortti
- 4. perintö
- 5. yhteisövero
- 6. ALV
- 7. kunnallisvero

7 oikein	4 pistettä
6 – 5 oikein	3 pistettä
4 – 3 oikein	2 pistettä
2 – 1 oikein	1 piste

3. Sijoitustehtävä

Enimmäispistemäärä on 4 pistettä.

	Turvallisuus	Riskit
Metsä	<ul style="list-style-type: none">• Metsä on kiinteää omaisuutta, joka on historiallisesti säilyttänyt hyvin arvonsa ja suojannut sijoituksen inflaatiolta.• Metsän vuosikasvu.• Maan arvo Suomessa on noussut tasaisesti viimeisten vuosikymmenten aikana. 1 p.	<ul style="list-style-type: none">• Metsän kasvaa hitaasti (hidas tuotto).• Myrskytuhot, metsäpalot ja tuholaiset.• Ilmastonmuutos.• Vaatii osaamista.• Paperinkäytön väheneminen ja globaali kilpailu metsäteollisuudessa voi vähentää puutavaran kysyntää ja laskea sijoituksen arvoa. 1 p.
Talletustili suomalaisessa pankissa	<ul style="list-style-type: none">• Talletussuoja on 100 000 euroa• Ei vaadita asiantuntemusta 1 p.	<ul style="list-style-type: none">• Korkotuotto ei suojaa inflaatiolta. 1 p.

4. Lainat ja vakuudet

a) Enimmäispistemäärä 2 pistettä.

OPINTOLAINA - VALTION TAKAUS
ASUNTOLAINA - OMAISUUDEN PANTTAUS
AUTOLAINA - OSAMAKSUSOPIMUS

3 oikein 2 pistettä

2 oikein 1 piste

1 oikein 0 pistettä

b) Oikeasta vastauksesta annetaan yksi piste, enimmäispistemäärä 2 pistettä.

- * Korot ovat korkeat.
- * Käsittelymaksut ovat korkeita.
- * Pikavippiyrytykset saattavat olla epäluotettavia.
- * Vaara ylivelkaantumisesta.

5. Musiikin myynti netissä

Molemmista osioista voidaan antaa enintään kaksi pistettä, yhteenlaskettu enimmäispistemäärä on 4.

Muusikon kannalta

- + lailliset lataukset tuottavat tekijänoikeustuloja
- + aloittelevan artistin on helppo saada julkisuutta, mikä edistää myyntiä
- + musiikko voi myydä suoraan musiikkiaan ilman välikäsiä

Musiikin kuuntelijan kannalta

- + ei tarvitse ostaa koko albumia
- + nopeaa ja vaivatonta (ei tarvitse mennä kauppoihin; säästää aikaa ja rahaa)
- + laillista ja turvallista (ei rikosseuraamuksia eikä virusten aiheuttamia vahinkoja)

6. Mitä tarkoitetaan, kun sanotaan, että...

- a) *...harmaa talous vääristää kilpailua* (1 p.)
kilpailijat pystyvät pitämään hintansa alhaisempina, jos he eivät maksa veroja ja sosiaaliturvamaksuja
- b) *...inflaatio syö reaali-palkkaa* (1 p.)
Hintojen nousu vähentää nimellispalkan ostovoimaa
- c) *...ansiosidonnaisen työttömyysturvan saa järjestäytymällä* (1 p.)
Ammattiliittoon tai työttömyyskassaan liittymällä voi hankkia itselleen oikeuden ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan
- d) *...työuria pidennetään* (2 p.)
Työelämään siirtymistä pitäisi aikaistaa ja eläkeikää pitäisi nostaa väestön ikärakenteen muuttumisen myötä. Työuria voi tuki pidentää myös keskeltä esimerkiksi siirtymällä osa-aikatyöstä tai puolipäivätyöstä säännölliseen kokopäivätyöhön. Kaksi pistettä saa, kun ymmärtää että työuria on pidennettävä sekä alku- että loppupäästä.

7. Tilastotehtävä

a) Tanskassa (1 p.)

b) Esimerkkejä oikeista vastauksista: (2 p.)

- * Osassa maita ruoan tuottaminen on edullisempaa
- * Toisissa maissa ilmasto ja kasvuolosuhteet suosivat ruoan tuotantoa
- * Toisissa maissa työvoima edullista
- * Ansiotasossa on Euroopan eri maiden välillä suuria eroja: palkat ja elintaso vaihtelevat
- * Kilpailun kireys
- * Logistiikkaketjun tehokkuus

c) Esimerkkejä oikeista vastauksista: (2 p.)

- * Verotus
- * Korkea ansiotaso
- * Ilmasto
- * Pitkät kuljetusmatkat
- * Kilpailun vähäisyys kaupan alalla
- * Korkeat tuotantokustannukset

8. Esseetehtävä

Tehtävä arvostellaan kokonaisuutena, tehtävän enimmäispistemäärä on 12. (12 p.)

Mitä etuja euron käyttäminen tarjoaa kuluttajille, yrityksille, kansantaloudelle

Kuluttajalle:

- + kätevä vaihdon väline
- + hintojen vertaaminen vaivatonta (matkustettaessa tai esimerkiksi nettikaupassa)
- + valuuttaa ei tarvitse vaihtaa euroalueella (ei valuuttavaihdon kustannuksia eikä vaivaa)
- + korot pysyneet matalina, vakaina ja verraten ennustattavina
- + Yritysten kilpailu euroalueella pitää tuontitavarat edullisina

Yritykselle:

- + valuuttakurssi, valuuttariskit ovat pienentyneet
- + hintavakaus eli matala inflaatio
- + säilyttänyt arvonsa tähän saakka
- + korot pysyneet matalina, edulliset lainat

Kansantaloudelle:

- + Vahva valuutta, jonka arvo ei äkillisesti vaihtelee
- + tuonut vakautta ja ennustettavuutta Suomen rahoitusmarkkinoille ja talouteen
- + halvemmat lainat lisäävät investointeja ja luovat työpaikkoja

Miksi yhteisvaluutta euroa ei kuitenkaan kannateta varauksetta Euroopassa?

- Euro on saattanut nostaa hintoja osassa euromaista
- Vientirytykset ovat kärsineet vahvasta eurosta
- Viennin kilpailukykyä ei voi edistää valuuttaa devalvoimalla
- Euroalueella kilpailu on kiristynyt

- Rahapolitiikkaa tehdään suurten euromaiden kansantalouksien ehdoilla (Saksa & Ranska)
- Halpa korko on saanut monet euromaat velkaantumaan
- Euroalueen velkakriisi leviää ja horjuttaa euron vakautta